

Regionala utvecklingsmedel

Utvecklingsutskottet 2023-02-08

Ann Christin Gagge, avdelning Finansiering & strategi

Regionala utvecklingsmedel

- Statliga medel (anslag 1:1 i statsbudgeten)
- Stöd till projekt, företag och kommersiell service
- Insatser som bidrar till hållbar regional utveckling
- Cirka 90 miljoner kronor investeras per år i Gävleborg
- Ska stärka måluppfyllelsen i den regionala utvecklingsstrategin (RUS)
- Finansieringsplan 2022 – 2030, stöd vid beslut

Regionala utvecklingsmedel – projekt

- Maximalt 50 procent – samfinansiering en förutsättning (offentligt/privat)
- Medfinansiering från EU – nationellt – regionalt – lokalt
- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) vanligaste medfinansiären
- Programperioden 2021 – 2027 cirka 1,3 miljarder kronor i Norra Mellansverige (Dalarnas, Värmlands och Gävleborgs län)
- Mindre vanligt: Europeiska socialfonden (ESF+), Interreg Central Baltic och andra EU-fonder
- Nationella medel, exempelvis Tillväxtverket och Vinnova
- [Projektmedel - Region Gävleborg \(regiongavleborg.se\)](https://regiongavleborg.se)

Regionala utvecklingsmedel – företag

- Beviljas med olika procentsatser beroende av stödtyp, geografi och storlek
- Samfinansieras med lån och av företagets egna investeringar

Exempel:

- **Miljöstöd, exportstöd, externa konsulttjänster** (50 procent, stöd max 200.000 kronor)
- **Mikrostöd** till små företag (50 procent, stöd max 30.000 kronor)
- **Stora investeringar** i små och medelstora företag (20 – 40 procent, inte i Gävle kommun, kostnader max 25 miljoner kronor)
- **Medelstora investeringar** (25 – 50 procent, stöd max 1.800.000 kronor/ 3 år)
- [Företagsstöd - Region Gävleborg \(regiongavleborg.se\)](http://regiongavleborg.se)

Regionala utvecklingsmedel – kommersiell service

- Beviljas med olika procentsatser beroende av stödtyp.
- Stöd får lämnas i områden där servicen är gles. Stöd lämnas till serviceställen som finns i prioriterade orter omnämnda i det regionala serviceprogrammet.

Exempel:

- **Hemsändningsbidrag**, söks av kommunerna (max 50 % av 200 kronor per utkörningstillfälle)
- **Investeringsstöd** (50 / 85 procent, stöd max 1.800.000 kronor)
- **Servicebidrag** vid tillfälliga lönsamhets- och likviditetsproblem (max 250.000 kronor)
- **Särskilt driftstöd** till dagligvarubutiker i sårbara och utsatta lägen (max 300.000 kronor)

- [Stöd till kommersiell service - Region Gävleborg \(regiongavleborg.se\)](http://regiongavleborg.se)

Regelverket

PROJEKT

- Förordning ([2003:596](#)) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken

FÖRETAGSSTÖD

- Förordning ([2022:1467](#)) om statligt stöd till regionala investeringar
- Förordning ([2022:1468](#)) om statligt stöd för att regionalt främja företag
- Kommissionens förordning (EU) nr [651/2014](#) (Den allmänna gruppundantagsförordningen, GBER)
- Kommissionens förordning (EU) nr [1407/2013](#) (Den allmänna förordningen om stöd av mindre betydelse, de minimis)

KOMMERSIELL SERVICE

- Förordning ([2000:284](#)) om stöd till kommersiell service

Syftet med finansieringen

- ”Verktyg” i det regionala utvecklingsarbetet.
- Långsiktig strukturförändring i riktning mot målen i RUS och visionen om ett öppet, nytänkande och hållbart Gävleborg.
- Resultat och effekter som stödjer omställningen till en hållbar regional utveckling.
- Utveckling i hela länet med hänsyn till inomregionala skillnader.
- Stärka möjligheterna för alla att bo, leva och verka i hela länet.

Aktörerna

- Regionalt utvecklingsarbete görs i bred samverkan mellan en mängd olika aktörer i länet under ledning av Region Gävleborg; inom offentlig sektor, näringsliv, akademi och civilsamhället.
- **Projekt:** vanligen offentliga eller akademi. Kan breddas genom samverkansprojekt.
- **Företag:** små och medelstora företag. (konkurrensförhållanden, betydelse för orten)
- **Kommersiell service:** serviceställen (dagligvaror och drivmedel) i prioriterade områden enligt det regionala serviceprogrammet.

Insatser – projekt

- Region Gävleborg ger stöd till regionala utvecklingsprojekt, både förstudier och genomförandeprojekt.
- Förstudier inför projekt ska undersöka förutsättningarna för ett genomförande. En förstudie pågår normalt under några månader.
- Ett genomförandeprojekt pågår under längre tid, ofta flera år.
- Det huvudsakliga syftet ska vara att skapa nya strukturer, metoder, arenor, plattformar eller liknande för att underlätta strukturuomvandling i riktning mot en mer hållbar utveckling.

Insatser – företag

- Region Gävleborg ger stöd till små och medelstora företag som står inför investeringar som innebär ett språng i företagets utveckling.
- Det kan handla om att genomföra en omställning till ökad hållbarhet, nå nya marknader genom export eller kommersialisera hållbara innovationer.
- Företag kan till exempel få stöd till materiella investeringar, konsulttjänster, produktutveckling och utökad samverkan med andra företag.
- Stöden ska främja en hållbar tillväxt och ökad konkurrenskraft i företaget och länet.
- På aggregerad nivå ska företagsstöden leda till hållbar regional utveckling i Gävleborg.

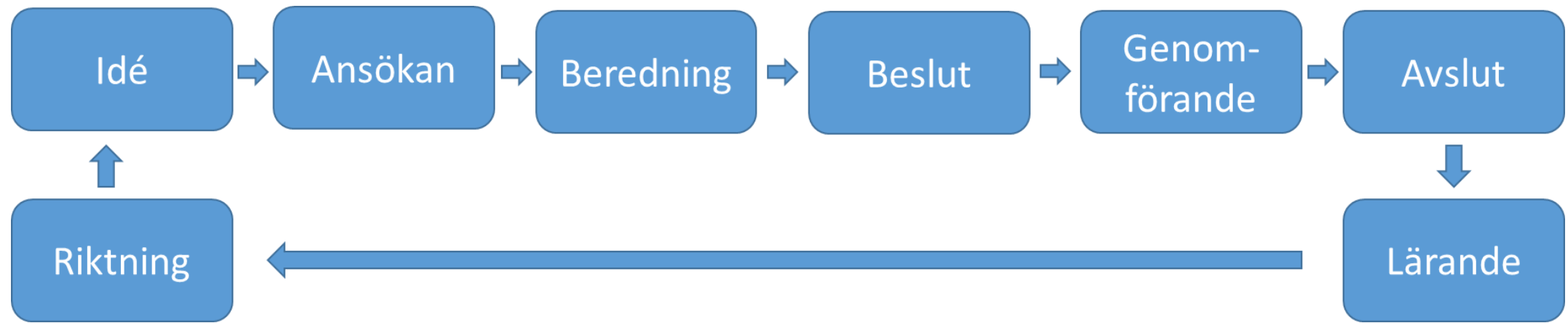
Insatser – kommersiell service

- Region Gävleborg ger stöd till kommersiell service i områden där servicen annars är gles.
- Stödet ska möjliggöra ett grundläggande utbud i hela länet av livsmedel, drivmedel och ombudsfunktioner som post/paket, apotek och betaltjänster.
- Stöd kan bara lämnas om kommunen har planerat varuförsörjningen så att behovet av stöd kan bedömas.

Beslut och ansökan

- Region Gävleborgs beslut om vad de regionala utvecklingsmedlen ska finansiera fattas av Regionstyrelsen och på lägre beloppsnivåer enligt gällande delegationsordning.
- Inkomna ansökningar behandlas av Region Gävleborg enligt stödets olika handläggningsprocesser.

Exempel finansieringsprocess för projekt

Analys och styrning

- **NULÄGESANALYS.** Samhällsutmaningar tenderar att förändras över tid, nya utmaningar tillkommer. Det är viktigt att återkommande, årligen, göra en *nulägesanalys* och utgå från den när den regionala utvecklingen i länet ska följas.
- **PORTFÖLJANALYS.** Det ska även göras en årlig kartläggning och analys av de samlade stöd som lämnats genom regionala utvecklingsmedel, en *portfölj*analys. Genom att utvärdera stöden kan Region Gävleborg se hur den samlade måluppfyllnaden varit.
- **INRIKTNING.** Nulägesanalysen av den regionala utvecklingen i länet och portföljanalysen utgör tillsammans grunden för en årlig *inriktning*. Denna styr hur de regionala utvecklingsmedlen ska användas; en tvåårsplan med årlig revidering utifrån analyserna. Den årliga inriktningen för regionala utvecklingsmedel fastställs av Regionstyrelsen.

Kriterier – hållbarhet

För att Region Gävleborg ska kunna bevilja stöd för en insats ska den stämma överens med de två första och gärna flera av nedanstående punkter:

- **I insatsen samspelar och förstärker de tre hållbarhetsdimensionerna varandra för att stödja en hållbar omställning.**
- **Insatsen bidrar på aggregerad nivå till att det regionala utvecklingsarbetet går i riktning mot omställning till ett hållbart samhälle.**
- Insatsen är kunskapshöjande med syfte att stärka aktörernas förmåga att bidra i omställningen till ett hållbart samhälle.
- Insatsen har som primärt syfte att arbeta för ökad hållbarhet ur ett helhetsperspektiv.
- Insatsen medför att fler branscher eller fler och nya grupper av människor, företag och organisationer involveras i och drar nytta av omställningsarbetet.

Kriterier – funktionell geografi

För att Region Gävleborg ska kunna bevilja stöd för en insats ska den stämma överens med de två första och gärna flera av nedanstående punkter:

- **Insatsen ska ta hänsyn till geografiska förutsättningar och därmed väga in det geografiska perspektivet.**
- **Insatsen bidrar på aggregerad nivå till att det regionala utvecklingsarbetet skapar effekter i alla delar av länet.**
- Insatsen är av stor betydelse för ortens/områdets utveckling.
- Insatsen främjar samverkan mellan olika orter för att utveckla samband och bidra till att orter kompletterar varandra.
- Insatsen innebär ett förberedande utvecklingsarbete för ökad tillgänglighet och bättre infrastruktur.
- Insatsen innefattar samverkan över administrativa gränser; regionalt, nationellt och internationellt.
- Insatsen genomförs i ett företag som är verksamt i gles- eller landsbygd och får därmed ett procentuellt högre stöd (vid investeringsstöd och enligt fastställd karta).
- Insatsen säkrar befintliga och ger nya arbetstillfällen, särskilt i företag som är viktiga arbetsgivare i landsbygder och på mindre orter.

Kriterier – strukturförändring

För att Region Gävleborg ska kunna bevilja stöd för en insats ska den bidra till ett eller flera av RUS effektmål.

1. Gävleborg har attraktiva platser och goda livsmiljöer för boende, arbete, företagande och besökare - med starka funktionella samband inom länet och över länsgränser.
2. Gävleborg har robust och kapacitetsstark infrastruktur med hög tillgänglighet för godstransporter och personresor inom länet och över länsgränser.
3. Gävleborg har en fossiloberoende transportsektor och ett hållbart resande.
4. Gävleborg har snabb och robust digital infrastruktur i hela länet.
5. Gävleborg har ett näringsliv som ställt om till en cirkulär och mer biobaserad ekonomi.
6. Gävleborg har en offentlig sektor som ställt om och drivit på samhällets omställning till en cirkulär och mer biobaserad ekonomi
7. Gävleborg har kapacitetsstark fossilfri energiproduktion och effektiv energianvändning.
8. Gävleborg har en jämställd och jämlik arbetsmarknad.
9. Gävleborg har god matchning mellan utbud och efterfrågan på arbetskraft.
10. Gävleborg har ett brett, diversifierat och inkluderande näringsliv.
11. Gävleborg har ett starkt och internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.
12. Gävleborg har höjt utbildningsnivån på alla nivåer och skillnader mellan grupper har minskat.
13. Gävleborg har tagit tillvara digitaliseringens möjligheter i hela samhället.
14. Gävleborg har hög innovationskraft som möter samhällsutmaningar.
15. Gävleborg har hög tillit till och delaktighet i samhället och samhällsutvecklingen.

Kriterier – processmål

För att Region Gävleborg ska kunna bevilja stöd för en insats ska aktören uppfylla den första av (företag, kommersiell service) eller båda (projekt) nedanstående punkter:

- Aktören har mandat att genomföra det förändringsarbete som insatsen innebär.
- Aktören har förmåga att arbeta utifrån hela eller delar av processmålet i RUS, det vill säga att insatsen ska genomföras med tydligt ägarskap, ledarskap, samhandling och/eller utforskande arbetssätt.

Uppföljning av finansierade insatser

- Region Gävleborg följer finansierade insatser via lägesrapporter och delredovisningar av uppnådda resultat under genomförandet, men också via kontinuerlig dialog med de aktörer som utför insatserna.
- Uppföljning av insatser sker enligt Region Gävleborgs *Ramverk för uppföljning, utvärdering och lärande*. Det innebär både att följa insatser under tiden de pågår och att följa upp, utvärdera och lära av de resultat som åstadkommit.

